

Biuletyn Prawa Karnego nr 8/14

Biuletyn Prawa Karnego jest opracowywany przez Zespół Prawa Karnego, Wojskowego i Europejskiego Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego oraz asystentów Izby Karnej i Izby Wojskowej Sądu Najwyższego. Jego celem jest dostarczenie bieżącej informacji z zakresu szeroko rozumianego prawa karnego. Biuletyn dzieli się na następujące działy:

1. Orzecznictwo Izby Karnej i Izby Wojskowej Sądu Najwyższego

W tym dziale prezentowane jest bieżące orzecznictwo obu izb Sądu Najwyższego z okresu bezpośrednio poprzedzającego ukazanie się kolejnego numeru biuletynu. Założeniem tego działu jest omówienie wszystkich orzeczeń w sprawach karnych wydawanych przez Sąd Najwyższy, w których dołączono pisemne uzasadnienie. Dział ten zawiera także informacje o pytaniach prawnych, jakie wpłynęły do Sądu Najwyższego oraz przedstawia omówienie bieżących spraw znajdujących się na wokandzie SN.

2. Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego dotyczące prawa karnego

W dziale tym zamieszone są bieżące informacje o sprawach rozpoznawanych w Trybunale Konstytucyjnym związanych z prawem karnym, jak również o wydanych przez Trybunał Konstytucyjny orzeczeniach.

3. Zmiany w prawie

Dział ten poświęcony jest informacji o uchwalonych i wchodzących w życie aktach normatywnych z zakresu prawa karnego, a także o pracach legislacyjnych rządu i parlamentu.

4. Analizy

W dziale Analiz publikowane są opracowania i analizy z zakresu stosowania prawa karnego przygotowywane przez Biuro Studiów i Analiz Sądu Najwyższego oraz asystentów Izby Karnej i Izby Wojskowej Sądu Najwyższego.

5. Informacja Międzynarodowa

W dziale Informacji Międzynarodowej zamieszczane są aktualne informacje dotyczące działalności legislacyjnej i orzeczniczej organów i trybunałów międzynarodowych, a także informacje o obowiązujących aktach prawa międzynarodowego odnoszących się do prawa karnego. W tej części Biuletynu prezentowane są także bieżące informacje o działaniach podejmowanych w ramach Unii Europejskiej mających związek z prawem karnym.

6. Przegląd książek i czasopism

W dziale tym anonsowane są nowe publikacje z zakresu prawa karnego.

Zarówno bieżący, jak i poprzednie numery Biuletynu, są umieszczone na stronie internetowej Sądu Najwyższego (www.sn.pl).

Ze względów redakcyjnych do cytowanych w Biuletynie orzeczeń wprowadzane są niekiedy dodatkowe zwroty lub zdania. Owe uzupełnienia wpisywane są nie kursywą, lecz zwykłą czcionką i umieszczane w nawiasach.

Zespół przygotowujący Biuletyn będzie wdzięczny za wszelkie uwagi, które pomogą udoskonalić formę przekazywanych informacji.

dr Michał Hudzik
Biuro Studiów i Analiz Sądu Najwyższego;
Izba Karne Sąd Najwyższy
astkmh@sn.pl

Spis treści

1. Orzecznictwo Sądu Najwyższego – Izba Karna i Izba Wojskowa	6
1.1. Uchwały i postanowienia – KZP.....	6
1.2. Orzeczenia w sprawach kasacyjnych.....	6
1.2.1 <i>Warunki orzekania obowiązku naprawienia szkody.</i>	6
1.2.2. <i>Właściwość sądu w sprawach zarządzenia wykonania warunkowo zawieszonej kary.</i>	9
1.2.3. <i>Sobota nie jest dniem ustawowo wolnym od pracy w rozumieniu k.p.k.; brak podstaw do zasądzenia wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji, jeżeli jej wniesienie nastąpiło z uchybieniem ustawowego terminu</i>	10
1.2.4. <i>Konieczność istnienia wyraźnego przepisu kompetencyjnego dla ustanowienia Sądu Najwyższego funkcjonalnie właściwym do rozpoznawania środków odwoławczych.</i>	12
1.2.5. <i>Brak możliwości bezpośredniego zaskarżenia zażaleniem zarządzenia o odmowie wyznaczenia adwokata w celu sporządzenia kasacji.</i>	14
1.4. Zagadnienia prawne	18
1.4.1. <i>Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Warszawie, I KZP 19/14.....</i>	18
1.4.2. <i>Zagadnienie prawne przedstawione przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego przekazane do rozstrzygnięcia pełnemu składowi Izby Karnej Sądu Najwyższego, I KZP 21/14.....</i>	18
1.4.3. <i>Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Apelacyjny we Wrocławiu, I KZP 22/14</i>	18
1.4.4. <i>Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Tarnowie, I KZP 23/14</i>	18
1.4.5. <i>Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Krakowie, I KZP 24/14</i>	19
1.4.6. <i>Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Apelacyjny w Poznaniu, I KZP 25/14.....</i>	19
2. Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego dotyczące prawa karnego	19
2.1. Wyroki i postanowienia Trybunału Konstytucyjnego.....	19
2.2. Wokanda Trybunału Konstytucyjnego	19
2.2.1. <i>Opłaty w sprawach karnych; koszty postępowania (SK 14/14).....</i>	20
2.2.2. <i>Prawo do sądu; pozbawienie skarżącego prawa do udziału w posiedzeniu sądu w przedmiocie wykonywania środka zapobiegawczego - umieszczenie w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym (SK 13/14).....</i>	20
2.2.3. <i>Nieważność orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego; odpowiedzialność Skarbu Państwa (SK 12/14).....</i>	20
2.2.4. <i>Nieważność orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego; odpowiedzialność Skarbu Państwa (SK 7/14).....</i>	20
2.2.5. <i>Zasady opodatkowania gier hazardowych (SK 3/14).....</i>	20
2.2.6. <i>Uprawnienie pokrzywdzonego do wniesienia aktu oskarżenia (SK 1/14)</i>	20
2.2.7. <i>Odpowiedzialność za wykroczenie; znikoma społecznie szkodliwość czynu (K 13/14).....</i>	21
2.2.8. <i>Ustawa o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (K 11/14)</i>	21
2.2.9. <i>Utrata członkostwa w Polskim Związku Łowieckim; postępowanie dyscyplinarne (K 10/14).....</i>	21

2.2.10.	<i>Ustawa o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (K 6/14)</i>	21
2.2.11.	<i>Postępowanie karne; zasady udziału podejrzanego (oskarżonego) lub jego obrońcy w posiedzeniu sądu (K 5/14)</i>	21
2.2.12.	<i>Zakres immunitetu parlamentarnego (K 2/14)</i>	21
2.2.13.	<i>Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 43/14)</i>	22
2.2.14.	<i>Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 42/14)</i>	22
2.2.15.	<i>Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 41/14)</i>	22
2.2.16.	<i>Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 40/14)</i>	22
2.2.17.	<i>Kodeks karny; wyrok łączny; zasada sprawiedliwości i rzetelności proceduralnej (P 37/14)</i>	22
2.2.18.	<i>Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 36/14)</i>	22
2.2.19.	<i>Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 35/14)</i>	22
2.2.20.	<i>Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 34/14)</i>	22
2.2.21.	<i>Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 33/14)</i>	23
2.2.22.	<i>Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 31/14)</i>	23
2.2.23.	<i>Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 30/14)</i>	23
2.2.24.	<i>Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 29/14)</i>	23
2.2.25.	<i>Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 28/14)</i>	23
2.2.26.	<i>Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 22/14)</i>	23
2.2.27.	<i>Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 21/14)</i>	23
2.2.28.	<i>Wyroki łączne; zasady orzekania (P 19/14)</i>	23
2.2.29.	<i>Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 18/14)</i>	24
2.2.30.	<i>Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 17/14)</i>	24
2.2.31.	<i>Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 16/14)</i>	24
2.2.32.	<i>Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 10/14)</i>	24
2.2.33.	<i>Gry hazardowe (P 7/14)</i>	24
2.2.34.	<i>Gry hazardowe (P 6/14)</i>	24
2.2.35.	<i>Gry hazardowe (P 5/14)</i>	24
2.2.36.	<i>Opłata za czynności adwokackie; stawka minimalna w sprawach z wyboru i z urzędu (U 7/14)</i>	25
2.2.37.	<i>Warunki korzystania przez tymczasowo aresztowanych i skazanych mężczyzn z ciepłej kąpieli (U 6/14)</i>	25
2.2.38.	<i>Zasady ustalania wysokości stawki minimalnej za czynności adwokackie (U 1/14)</i>	25
2.2.39.	<i>Zwrot kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu; wysokość stawki za sporządzenie opinii (SK 25/14)</i>	26
2.2.40.	<i>Złożenie wniosku o wszczęcie postępowania lustracyjnego - osoby uprawnione (SK 20/14)</i>	26
2.2.41.	<i>Nowelizacja Kodeksu karnego wykonawczego; surowsza kara zastępcza niż w orzeczeniach zapadłych pod rządami poprzedniej ustawy (SK 17/14)</i>	26
2.2.42.	<i>Opłaty w sprawach karnych; koszty postępowania (SK 14/14)</i>	26
2.2.43.	<i>Prawo do sądu; pozbawienie skarżącego prawa do udziału w posiedzeniu sądu w przedmiocie wykonywania środka zabezpieczającego - umieszczenie w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym (SK 13/14)</i>	26

2.2.44.	<i>Nieważność orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego; odpowiedzialność Skarbu Państwa (SK 12/14)</i>	26
2.2.45.	<i>Nieważność orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego; odpowiedzialność Skarbu Państwa (SK 7/14)</i>	27
2.2.46.	<i>Uprawnienie pokrzywdzonego do wniesienia aktu oskarżenia (SK 1/14)</i>	27
2.2.47	<i>Tymczasowe aresztowanie; wyłączenie możliwości telefonicznego porozumiewania się tymczasowo aresztowanego z obrońcą (K 54/13)</i>	27
2.2.48.	<i>Wykroczenia; ograniczenie praw i wolności obywateli w zakresie możliwości uzyskania informacji o popełnionym wykroczeniu (K 51/13)</i>	28
2.2.49.	<i>Dochodzenie roszczeń odszkodowawczych; przedawnienie roszczenia o odszkodowanie za niesłuszne skazanie, zastosowanie środka zabezpieczającego, niesłuszne tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie (K 32/13)</i>	28
2.2.50.	<i>Określenie wymiaru kary za wykroczenia drogowe (K 30/13)</i>	28
2.2.51.	<i>Wolność słowa; ograniczenia wolności słowa (K 28/13)</i>	28
2.2.52.	<i>Prawo zatrzymanego do odmowy złożenia oświadczeń; obowiązek poinformowania zatrzymanego o takim prawie (K 19/13)</i>	28
2.2.53.	<i>Prawo autorskie (K 15/13)</i>	29
2.2.54.	<i>Obligatoryjna zamiana grzywny na zastępczą karę aresztu (K 9/13)</i>	29
2.2.55.	<i>Nielegalny pobór energii elektrycznej; dopuszczalność stosowania wobec osoby fizycznej za ten sam czyn odpowiedzialności karnej i odpowiedzialności cywilnej o charakterze sankcyjnym - opłata (P 50/13)</i>	29
2.2.56.	<i>Przesłanki zarządzenia przez sąd obligatoryjnie wykonania kary warunkowo zawieszanej (P 43/13)</i>	29
2.2.57.	<i>Odpowiedzialność za przestępstwo skarbowe; odpowiedzialność za wykroczenie skarbowe (P 40/13)</i>	29
2.2.58.	<i>Przeniesienie sędziego na nowe miejsce służbowe (P 35/13)</i>	30
2.2.59.	<i>Skrócenie vacatio legis (P 29/13)</i>	30
2.2.60.	<i>Dopuszczenie zawieszenia postępowania karnego w celu oczekiwania na prejudycjalność orzeczenia innego sądu (P 20/13)</i>	30
2.2.61.	<i>Zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich; system izolacji nieletnich (U 7/13)</i>	30
2.2.62.	<i>Wysokość grzywien za wykroczenia (U 4/13)</i>	30
2.2.63.	<i>Uprawnienie inspektorów Inspekcji Transportu Drogowego oraz pracowników Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (U 3/13)</i>	31
2.2.64.	<i>Karalność niepublicznego znieważenia funkcjonariusza publicznego (SK 70/13)</i>	31
2.2.65.	<i>Zasady wyłączenia sędziego (SK 66/13)</i>	32
2.2.66.	<i>Kodeks postępowania karnego; wyłączenie dopuszczalności zaskarżenia zażaleniem postanowienia wydanego na podstawie art. 56 § 2 k.p.k. (SK 65/13)</i>	32
2.2.67.	<i>Obowiązek właściciela lub posiadacza pojazdu wskazania, na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania; wykroczenie drogowe (SK 64/13)</i>	32
2.2.68.	<i>Nowelizacja Kodeksu karnego wykonawczego; surowsza kara zastępcza niż w orzeczeniach zapadłych pod rządami poprzedniej ustawy (SK 62/13)</i>	32
2.2.69.	<i>Przeciwdziałanie narkomanii; przepadek przedmiotu przestępstwa oraz przedmiotów i narzędzi, które służyły lub były przeznaczone do jego popełnienia, nawet jeżeli nie były one własnością sprawcy, niezależnie od winy osoby będącej właścicielem przedmiotu objętego przypadkiem (SK 59/13)</i>	32
2.2.70.	<i>Postępowanie karne; zasady przyznawania statusu pokrzywdzonego; składanie fałszywych zeznań (SK 58/13)</i>	33

2.2.71.	<i>Przeciwdziałanie narkomanii; prawo do decydowania o ochronie własnego życia i zdrowia (SK 55/13)</i>	33
2.2.72.	<i>Wolność sumienia i wyznania (SK 54/13)</i>	33
2.2.73.	<i>Występek o charakterze chuligańskim (SK 47/13)</i>	33
2.2.74.	<i>Nieprzyznanie statusu pokrzywdzonego, w rozumieniu art. 49 § 1 k.p.k., podmiotowi, którego dotyczy dokument poświadczający nieprawdę, wystawiony przez osobą uprawnioną do wystawienia dokumentu (SK 27/13)</i>	34
2.2.75.	<i>Uprawnienia pokrzywdzonego w procesie karnym; pokrzywdzony - oskarżyciel posiłkowy (SK 22/13)</i>	34
2.2.76.	<i>Postępowanie z protokołami przesłuchań i innymi dokumentami lub przedmiotami, na które rozciąga się obowiązek zachowania w tajemnicy informacji niejawnych albo zachowania tajemnicy związanej z wykonywaniem zawodu lub funkcji (SK 21/13)</i>	35
2.2.77.	<i>Zaskarżenie orzeczenia w przedmiocie kosztów procesu zasądzonych po raz pierwszy przez sąd odwoławczy (K 34/12)</i>	35
2.2.78.	<i>Brak regulacji trybu składania wniosków o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności sędziów za złożenie niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego; brak ustawowo określonych przesłanek wyrażenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności (P 31/12)</i>	35
2.2.79.	<i>Postępowanie karne; pozbawienie strony realnego prawa do obrony i skutecznego środka odwoławczego (SK 54/12)</i>	35
2.2.80.	<i>Dopuszczalność prowadzenia postępowania o przestępstwo wypełniające także znamiona wykroczenia, po tym, gdy postępowanie o wykroczenie zostało prawomocnie zakończone (P 25/11; połączona z P 34/11)</i>	35
3.	Zmiany w prawie	36
5.	Informacja międzynarodowa	37
5.1.	Rada Europy.....	37
5.1.1.	Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka	37
6.	Przegląd książek i czasopism	38
6.1.	Przegląd książek	38
6.2.	Przegląd czasopism	38

1. Orzecznictwo Sądu Najwyższego – Izba Karna i Izba Wojskowa

1.1. Uchwały i postanowienia – KZP

1.2. Orzeczenia w sprawach kasacyjnych

1.2.1 Warunki orzekania obowiązku naprawienia szkody.

przepisy: art. 46 § 1 k.k.; art. 415 § 5 k.p.k.

hasła: Środek karny obowiązku naprawienia szkody; klauzula antykumulacyjna

Wyrok z dnia 17 lipca 2014 r., III KK 54/14

Teza:

1. **Warunkiem orzeczenia środka karnego określonego w art. 46 § 1 k.k. jest istnienie szkody w chwili orzekania. Szkodą, do której naprawienia Sąd zobowiązuje skazanego jest równowartość rzeczywistej szkody wynikłej bezpośrednio z przestępstwa i nie jest dopuszczalne uwzględnianie przy ustaleniu jej wysokości tych składników szkody, które wynikły z następstw czynu, np. odsetek.**
2. **Z art. 415 § 5 zd. drugie k.p.k. wynika natomiast, że obowiązku naprawienia szkody nie orzeka się, jeżeli roszczenie wynikające z popełnienia przestępstwa jest przedmiotem innego postępowania albo o roszczeniu tym prawomocnie orzeczono. Zakaz ten odnosi się do każdego określonego w ustawie wypadku orzekania karnoprawnego obowiązku naprawienia szkody, nie ma przy tym znaczenia, czy roszczenie zasądzone w postępowaniu cywilnym, w tym wynikające z bankowego tytułu egzekucyjnego, zostało skutecznie wyegzekwowane.**

Z uzasadnienia:

„Sąd Rejonowy w T., wyrokiem z dnia 31 sierpnia 2011 r., wydanym w trybie art. 335 k.p.k. w zw. z art. 343 k.p.k., uznał oskarżoną Marzennę K. za winną:

1. *ciągu przestępstw z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. opisanych w pkt CXXI, CXXIII-CXXV aktu oskarżenia, i za to w myśl art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. na mocy art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 60 § 3 k.k. wymierzył jej karę 1 roku pozbawienia wolności i grzywny w wysokości 40 stawek dziennych przyjmując jedną stawkę na kwotę 10 zł;*

2. *ciągu przestępstw z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., opisanych w pkt CXXII i CXXVI aktu oskarżenia, i za to w myśl art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. na mocy art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 60 § 3 k.k. wymierzył jej karę 6 miesięcy pozbawienia wolności i grzywny w wysokości 20 stawek dziennych przyjmując jedną stawkę na kwotę 10 zł;*

na mocy art. 91 § 2 i art. 86 § 1 k.k. orzekł karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności i grzywny w wysokości 50 stawek dziennych przyjmując jedną stawkę na kwotę 10 zł;

na podstawie art. 69 § 1 i 2, art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby 2 lat;

na mocy art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonej obowiązek naprawienia szkody przez uiszczenie na rzecz:

- Banku (...) S.A kwoty 17.813,32 zł; 17.777,76 zł; 41.052,63 zł; 4.292,28;

- (...) Bank S.A. kwoty 21.409 zł;

- (...) Bank S.A. kwoty 2.705,88 zł.

Wyrok ten nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w pierwszej instancji w dniu 8 września 2011 r.

Od tego wyroku kasację wniósł, na podstawie art. 521 § 1 k.p.k., Prokurator Generalny. Zaskarżając wyrok, w części dotyczącej rozstrzygnięcia zawartego w punkcie VII części dyspozytywnej wyroku w zakresie środka karnego, na korzyść oskarżonej Marzenny K., zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego - art. 366 § 1 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. polegające na zaniechaniu wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności związanych z realizacją umów kredytowych będących przedmiotem postępowania oraz nieuwzględnieniu całokształtu dowodów ujawnionych w toku rozprawy głównej, w wyniku czego doszło do naruszenia klauzuli antykumulacyjnej określonej w art. 415 § 5 k.p.k. oraz rażącego naruszenia przepisu prawa karnego materialnego - art. 46 § 1 k.k., skutkującego wadliwym orzeczeniem środka karnego w postaci obowiązku naprawienia szkody. W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w T.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna.

Warunkiem orzeczenia środka karnego określonego w art. 46 § 1 k.k. jest istnienie szkody w chwili orzekania. Szkodą, do której naprawienia Sąd zobowiązuje skazanego jest równowartość rzeczywistej szkody wynikłej bezpośrednio z przestępstwa i nie jest dopuszczalne uwzględnianie przy ustaleniu jej wysokości tych składników szkody, które wynikły z następstw czynu, np. odsetek (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2002 r., sygn. II KKN 385/01).

Z art. 415 § 5 zd. drugie k.p.k. wynika natomiast, że obowiązku naprawienia szkody nie orzeka się, jeżeli roszczenie wynikające z popełnienia przestępstwa jest przedmiotem innego postępowania albo o roszczeniu tym prawomocnie orzeczono. Zakaz ten odnosi się do każdego określonego w ustawie wypadku orzekania karnoprawnego obowiązku naprawienia szkody, nie ma przy tym znaczenia, czy roszczenie zasądzone w postępowaniu cywilnym, w tym wynikające z bankowego tytułu egzekucyjnego, zostało skutecznie wyegzekwowane.

Zawarte w punkcie VII części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku rozstrzygnięcie dotyczące zobowiązania Marzenny K. do naprawienia szkody nie zostało oparte na prawidłowych ustaleniach faktycznych co do istnienia oraz rzeczywistej wysokości szkody.

Autor kasacji trafnie wskazuje, że z akt sprawy wynikają następujące okoliczności:

1. zobowiązania Marzenny K. w wysokości 17.813,32 złotych, wynikające z umowy kredytowej nr (...), zawartej w dniu 27 maja 2008 r. z (...) Bank S.A., stanowiące przedmiot przestępstwa opisanego w punkcie CXXIII aktu oskarżenia, zostały w całości spłacone (t. XIX, k. 3740). Również zobowiązania oskarżonej w wysokości 17.777,76 złotych, wynikające z umowy kredytowej nr (...), zawartej w dniu 28 maja 2008 r. z tym samym bankiem, a stanowiące przedmiot przestępstwa opisanego w punkcie CXXIV aktu oskarżenia, zostały uregulowane przez Marzennę K. (t. XIX, k. 3740).
2. W odniesieniu do zobowiązania wynikającego z umowy kredytowej nr (...), zawartej w dniu 15 lipca 2008 r. z (...) Bank S.A., będącym przedmiotem zarzutu nr CXXV aktu oskarżenia - jak wynika z pisma Banku (...) z dnia 24 sierpnia 2010 r. nr (...) - Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w T. prowadził postępowanie egzekucyjne o sygnaturze (...) (t. XIX, k. 3740). Umowa kredytowa w tym zakresie została wypowiedziana z dniem 3 czerwca 2009 r. Okoliczności wynikające z powyższego pisma wskazują, że roszczenie z tytułu tej umowy kredytowej były przedmiotem odrębnego postępowania cywilnego.

Z kolei - jak stwierdzono w piśmie (...) Bank S.A. z dnia 29 grudnia 2009 r. nr (...) (t. IX, k. 1645) - zobowiązanie z tytułu umowy kredytowej nr (...), zawartej w dniu 28 sierpnia 2008 r. z (...) Bank S.A., objęte zarzutem nr CXXVI aktu oskarżenia, było przedmiotem postępowania cywilnego i na podstawie wydanego przez Sąd Rejonowy w T. postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) z dnia 5 listopada 2009 r. sygn. (...) Komornik Sądowy w T. prowadził w tej sprawie egzekucję komorniczą o sygnaturze (...) (t. XIX, k. 3740). Obydwa opisane wyżej postępowania egzekucyjne zostały umorzone na podstawie art. 824 § 3 k.p.c.

3. ze znajdującego się w aktach sprawy pisma (...) Bank S.A. z dnia 22 grudnia 2009 r. nr (...) (t. IX, k. 1601) wynika, że w dniu 20 sierpnia 2009 r. wypowiedziana została umowa kredytowa nr (...), będąca przedmiotem zarzutu nr CXXI aktu oskarżenia, zaś w chwili datowania pisma Bank był w trakcie przygotowywania sprawy do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego. Zadłużenie z tytułu tej umowy na dzień 15 grudnia 2009 r. wynosiło łącznie 20.111,07 złotych, w tym kapitał 17.992,07 i odsetki 2.119,00 złotych. Powyższa informacja Banku nie została zweryfikowana w dalszym toku postępowania.

Podobnie nie zweryfikowano zadłużenia wynikającego z zawartej przez Marzennę K. w dniu 27 maja 2008 r. umowy kredytowej nr (...) z (...) Bank S.A., objętej zarzutem nr CXXII aktu oskarżenia. W złożonych w dniu 11 czerwca 2010 r. zeznaniach, upoważniony przedstawiciel Banku (t. XVII, k. 3233v) określił, że na dzień 10 czerwca 2010 r. zadłużenie to wynosiło 2.597,02 złotych.

W świetle wskazanych wyżej uchybień stwierdzić należy, że doszło do obrazy art. 46 § 1 k.k. w wyniku niewyjaśnienia istotnych dla tego rodzaju rozstrzygnięcia okoliczności, co stanowi rażące naruszenie art. 366 § 1 k.p.k. Sąd Rejonowy nie wziął pod uwagę materiału dowodowego dotyczącego faktu całkowitej lub częściowej spłaty zadłużenia oraz prowadzonych postępowań egzekucyjnych na podstawie bankowych tytułów egzekucyjnych, naruszając w sposób rażący art. 410 k.p.k.

Uchybienia te skutkowały wydaniem orzeczenia z naruszeniem przepisów procesowych – klauzuli antykumulacyjnej z art. 415 § 5 zd. drugie k.p.k. oraz naruszeniem przepisów prawa karnego materialnego – art. 46 § 1 k.k., co miało istotny wpływ na treść wyroku.

Postanowienie z dnia 27 sierpnia 2014 r., IV KK 166/14

Teza:

- 1. Sobota nie jest dniem ustawowo wolnym od pracy w rozumieniu art. 123 k.p.k.**
- 2. Z uwagi na uchybienie terminowi do wniesienia kasacji, co skutkowało bezskutecznością tej czynności, brak jest podstaw do uwzględnienia wniosku pełnomocnika o zasądzenia wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji.**

Z uzasadnienia:

„Wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 6 listopada 2013r., utrzymującym w mocy wyrok Sądu Rejonowego w K. z dnia 28 marca 2013r., Krzysztof F. został prawomocnie uniewinniony od zarzutu popełnienia czynu z art. 157 § 2 k.k.

Zarządzeniem z dnia 10 stycznia 2014r. adw. (...), występujący już w sprawie uprzednio w tym charakterze, ustanowiony został pełnomocnikiem oskarżycielki posiłkowej, celem ewentualnego sporządzenia i wniesienia kasacji (k. 249). Odpis tego zarządzenia, wraz z odpisem wyroku Sądu odwoławczego z uzasadnieniem, pełnomocnik odebrał w dniu 16 stycznia 2014r. (k. 252). W dniu 17 lutego 2014r. złożył on w biurze podawczym Sądu Okręgowego w K. przedmiotową kasację (k. 256-260). Zarządzeniem Przewodniczącego IV Wydziału Karnego-Odwoławczego Sądu Okręgowego w K. z dnia 20 marca 2014r. kasacja została przyjęta do rozpoznania (k. 286).

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Zgodnie z art. 531 § 1 k.p.k., Sąd Najwyższy pozostawia przyjętą kasację bez rozpoznania między innymi wtedy, gdy nie odpowiada ona przepisom wymienionym w art. 530 § 2 k.p.k., a więc także art. 429 § 1 k.p.k. Z kolei, zgodnie z tym ostatnim przepisem, prezes sądu powinien odmówić przyjęcia środka odwoławczego w sytuacji, gdy został on wniesiony po terminie.

Artykuł 524 § 1 k.p.k. określa 30-dniowy termin do wniesienia kasacji od daty doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem. Pełnomocnikowi oskarżycielki odpis ten doręczono w dniu 16 stycznia 2014r. i od tego dnia należało liczyć termin do wniesienia tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia. W realiach tej sprawy ostatnim zatem dniem, w którym możliwe było skuteczne wniesienie kasacji był dzień 15 lutego 2014r. (sobota). Tymczasem pełnomocnik kasację złożył w dniu 17 lutego 2014r. (poniedziałek).

Zgodnie z art. 123 § 3 k.p.k., jeżeli koniec terminu przypada na dzień uznany przez ustawę za dzień wolny od pracy, czynność można wykonać następnego dnia. Rzecz jednak w tym, że, jak już stwierdził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 23 lutego 2012r. „sobota nie jest dniem ustawowo wolnym od pracy w rozumieniu art. 123 k.p.k.” (sygn. III KK 289/11, OSNKW 2012, z. 6, poz. 63). W uzasadnieniu tego postanowienia przedstawiono szeroką i przekonującą argumentację przemawiającą za taką wykładnią, której w tym miejscu nie ma potrzeby powtarzać, a pozostaje stwierdzić, że obecny skład w pełni ją podzielił. Konsekwencją takiego stanowiska musiał być wniosek, że pełnomocnik oskarżycielki nie zachował terminu do wniesienia kasacji, co implikowało konieczność pozostawienia jej bez rozpoznania.

Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k., oskarżycielkę posiłkową zwolniono od kosztów postępowania kasacyjnego. Jednocześnie, z uwagi na uchybienie terminowi do wniesienia kasacji, co skutkowało bezskutecznością tej czynności, Sąd Najwyższy uznał, że brak jest podstaw do uwzględnienia wniosku pełnomocnika o zasądzenia wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji (§ 14 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia

28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu - Dz. U. z 2013r. poz. 461).”

1.2.4. **Konieczność istnienia wyraźnego przepisu kompetencyjnego dla ustanowienia Sądu Najwyższego funkcjonalnie właściwym do rozpoznawania środków odwoławczych.**

przepisy: art. 27 k.p.k.

hasła: Właściwość Sądu Najwyższego

Postanowienie z dnia 30 lipca 2014 r., IV KZ 40/14

Teza:

1. Sąd Najwyższy rozpoznaje kasacje oraz środki odwoławcze i inne sprawy w wypadkach określonych w ustawie. Tym samym rozpoznawanie przez Sąd Najwyższy środków zaskarżenia, innych niż kasacja, ma charakter wyjątkowy i wymaga wyraźnego przepisu kompetencyjnego.
2. Podstawowym zadaniem Sądu Najwyższego w postępowaniu karnym jest rozpoznawanie kasacji jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, a rozpoznawanie środków odwoławczych tylko w wypadkach, gdy według ustawy Sąd Najwyższy staje się sądem odwoławczym tj. w postępowaniu „okołokasacyjnym” (art. 530 § 3 kpk) oraz „wznowieniowym” (art. 544 § 2 kpk, art. 547 § 3 kpk).

Z uzasadnienia:

„Postanowieniem z dnia 9 sierpnia 2013 r. odmówiono wszczęcia śledztwa w sprawie niedopełnienia obowiązku lub przekroczenia uprawnień przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej w C. w związku z czynnościami podejmowanymi w sprawie (...), a polegającymi na przesłuchaniu świadka Józefa L., czym działano na szkodę interesu prywatnego Józefa L., tj. o czyn z art. 231 §1 k.k. - wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożyli Elżbieta L., Józef L. i Jan L.

Sąd Rejonowy w C., postanowieniem z dnia 25 września 2013 r., (...), zażalenia Józefa L. nie uwzględnił, uznając je za niezasadne i zaskarżone postanowienie utrzymał w mocy. Jednocześnie tenże Sąd Rejonowy pozostawił bez rozpoznania zażalenie złożone przez Elżbietę L. i Jana L., wskazując, że są osobami nieuprawnionymi do złożenia zażalenia na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa dotyczącego pokrzywdzenia innej osoby.

Powyższe postanowienie zostało zaskarżone przez Józefa L., Elżbietę L. i Jana L.

Postanowieniem z dnia 4 grudnia 2013 r. Sąd Rejonowy w C. zażalenia nie uwzględnił i zaskarżone postanowienie utrzymał w mocy.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożyli Elżbieta L., Józef L. i Jan L.

Zarządzeniem z dnia 3 stycznia 2014 r. Przewodniczący IV Wydziału Karnego Sądu Rejonowego w C., odmówił przyjęcia tego zażalenia z uwagi na jego niedopuszczalność z mocy ustawy (art. 426 § 1 k.p.k.).

Powyższe zarządzenie zostało zaskarżone przez Józefa L., Elżbietę L. i Jana L.

Sąd Okręgowy w C. postanowieniem z dnia 13 marca 2014 r., (...), zażalenie Jana, Józefa i Elżbiety L. pozostawił bez rozpoznania uznając wydanie zaskarżonego zarządzenia, jak i przeprowadzenie jego kontroli instancyjnej, za zbędne w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego w tym m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2007 r., WZ 27/07, R-OSNKW 2007, poz. 1808.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożyli Elżbieta L., Józef L. i Jan L.

Postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2014 r. Sąd Okręgowy w C. utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie Sądu Okręgowego w C. z dnia 13 marca 2014 r.

To postanowienie zostało zaskarżone przez Józefa L., Elżbietę L. i Jana L.

Zarządzeniem z dnia 16 maja 2014 r. Przewodniczący VII Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w C., odmówił przyjęcia zażalenia Józefa L., Elżbiety L. i Jana L. wobec stwierdzenia, iż jest ono niedopuszczalne z mocy ustawy (z uwagi na treść art. 426 § 1 k.p.k.).

Na zarządzenie o odmowie przyjęcia zażalenia, zażalenie złożyli Józef L., Elżbieta L. i Jan L.

Zarządzeniem z dnia 9 czerwca 2014 r. Przewodniczący VII Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w C., na podstawie art. 463 § 1 .k.p.k., akta sprawy przestał Sądowi Najwyższemu – Izba Karna w Warszawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W sprawie brak podstaw do rozpoznania przedmiotowego zażalenia przez Sąd Najwyższy.

Zgodnie z art. 27 k.p.k. Sąd Najwyższy rozpoznaje kasacje oraz środki odwoławcze i inne sprawy w wypadkach określonych w ustawie. Tym samym rozpoznawanie przez Sąd Najwyższy środków zaskarżenia, innych niż kasacja, ma charakter wyjątkowy i wymaga wyraźnego przepisu kompetencyjnego. Brak jest wszakże regulacji szczególnej, która ustanawiałaby właściwość rzeczową Sądu Najwyższego w zakresie rozpoznawania zażalenia na odmowę przyjęcia zażalenia wobec stwierdzenia, iż jest ono niedopuszczalne z mocy ustawy. Podstawy takiej nie stanowi w szczególności przepis art. 463 § 1 k.p.k. przytoczony w zarządzeniu o przekazaniu zażalenia do rozpoznania Sądowi Najwyższemu, bowiem przepis ten nie wskazuje wprost na kognicję Sądu Najwyższego do rozpoznawania zażalenia na zarządzenie sądu odwoławczego odmawiające przyjęcia zażalenia, co stanowi wymóg wynikający z treści art. 27 k.p.k.

Sam fakt, że na zarządzenie wydane w sądzie powszechnym, odmawiające przyjęcia środka odwoławczego przysługuje zażalenie (art. 429 § 2 k.p.k.), nie oznacza jeszcze, że do rozpoznania tego zażalenia właściwy jest Sąd Najwyższy. Przepisy Kodeksu postępowania karnego nie przewidują bowiem domniemania właściwości Sądu Najwyższego do rozpoznawania wszelkich środków odwoławczych od decyzji podejmowanych przez sądy powszechne czy to w pierwszej instancji, czy w postępowaniu odwoławczym, lecz wręcz przeciwnie, do rozpoznania wspomnianych środków odwoławczych wymagają wyrażonej podstawy prawnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 października 2007 r., V KZ 66/07, R-OSNKW 2007, poz. 2404; z dnia 26 września 2011 r., II KZ 41/11, LEX nr 960539). Przesądza o tym wspomniana pozycja ustrojowa oraz konstytucyjne i funkcjonalne wydzielenie Sądu Najwyższego ze struktury sądownictwa powszechnego.

Podstawowym zadaniem Sądu Najwyższego w postępowaniu karnym jest rozpoznawanie kasacji jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, a rozpoznawanie środków odwoławczych tylko w wypadkach, gdy według ustawy Sąd Najwyższy staje się sądem odwoławczym tj. w postępowaniu „okołokasacyjnym” (art. 530 § 3 kpk.) oraz „wznowieniowym” (art. 544 § 2 kpk., art. 547 § 3 kpk.). Ponadto do Sądu Najwyższego należy przekazywa-

du Okręgowego w P. z dnia 9 stycznia 2014 r., przyznano skazanemu obrońcę z urzędu, którego wezwano do sporządzenia kasacji od wyroku Sądu odwoławczego, albo poinformowania na piśmie o niestwierdzeniu podstaw do wniesienia kasacji. Wyznaczony obrońca złożył umotywowaną opinię, w której wyraził pogląd o braku podstaw do wniesienia kasacji. Opinia ta została doręczona skazanemu wraz z wezwaniem – na podstawie art. 120 § 1 k.p.k. w zw. z art. 526 § 1 k.p.k. oraz art. 524 § 1 zd. pierwsze k.p.k. – do uzupełnienia w terminie 30 dni braków formalnych jego własnej kasacji z dnia 14 lutego 2014 r., poprzez sporządzenie jej i podpisanie przez adwokata, pod rygorem odmowy przyjęcia kasacji. Jednocześnie poinformowano skazanego, że niedostrzeżenie przez wyznaczonego z urzędu adwokata podstaw do sporządzenia kasacji nie jest powodem do żądania wyznaczenia dla tej czynności innego adwokata z urzędu. Jednakże skazany Leszek P. pismem z dnia 17 marca 2014 r. zwrócił się do Sądu Okręgowego w P. o wyznaczenie innego obrońcy z urzędu w celu sporządzenia kasacji wywodząc, że obrońca, który został wyznaczony, nienależycie wypełnił swoje obowiązki. Zarządzeniem z dnia 24 marca 2014 r., Przewodnicząca IV Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w P. odmówiła przyznania Leszkowi P. kolejnego obrońcy z urzędu, natomiast po bezskutecznym upływie wspomnianego 30-dniowego terminu, Zastępca Przewodniczącej Wydziału zarządzeniem z dnia 5 maja 2014 r. na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 120 § 2 k.p.k. odmówiła przyjęcia kasacji sporządzonej przez Leszka P., z uwagi na niezuzupełnienie wytkniętych braków formalnych.

Zażalenia na oba zarządzenia wniósł w ustawowym terminie skazany. Skarżąc zarządzenie z dnia 24 marca 2014 r. ponownie twierdził, że wyznaczony obrońca z urzędu nienależycie wypełnił swoje obowiązki, w szczególności nie nawiązał ze skazanym kontaktu „w celu omówienia błędów proceduralnych” oraz „tak naprawdę nie przeglądał akt sprawy”, skutkiem czego zlekceważył nieprawidłowości jakie, zdaniem skazanego, zaistniały w postępowaniu odwoławczym, jak też pierwszoinstancyjnym (skazany wymienił te uchybienia). W tym stanie rzeczy nie zostało zrealizowane przysługujące skazanemu prawo do obrony. W konkluzji skarżący wniósł o wyznaczenie mu innego obrońcy z urzędu w celu sporządzenia kasacji. W Sądzie Okręgowym w P. zarządzeniem Zastępcy Przewodniczącej IV Wydziału Karnego Odwoławczego zażalenie to zostało przyjęte i przedstawione do rozpoznania Sądowi Najwyższemu, jako złożone w terminie, jak też prawnie dopuszczalne, bowiem w świetle wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 października 2013 r., K 30/11 (OTK-A 2013, Nr 7, poz. 98; Dz. U. z 2013 r., poz. 1262), „strona, której odmówiono przyznania obrońcy z urzędu na podstawie art. 78 § 1 k.p.k. ma prawo zarządzenie takie zaskarżyć”.

W zażaleniu na zarządzenie z dnia 5 maja 2014 r. skazany twierdził, że „są podstawy bezwzględne do wniesienia kasacji”, w szczególności z powodu zaistnienia uchybień określonych w art. 439 § 1 pkt 8 i 11 k.p.k. oraz, powołując się na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2004 r., V KZ 3/04 (OSNKW 2004, z. 4, poz. 41), wywodził, że jego wniosek o wyznaczenie kolejnego obrońcy z urzędu powinien zostać uwzględniony. Również i to zażalenie zawierało wniosek o „wyznaczenie adwokata do sporządzenia kasacji – zażalenia od wyroku Sądu Rejonowego Szamotuły (...), obecnie Sądu Okręgowego Poznań (...)”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wypowiadając się na początku w kwestii formalnej – dopuszczalności zaskarżenia zarządzenia z dnia 24 marca 2014 r., odmawiającego wyznaczenia skazanemu kolejnego obrońcy z urzędu, należy wskazać, że pozytywne w tym względzie stanowisko Zastępcy Przewodniczącej IV Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w P. zajęła bez rozważenia istotnych okoliczności. Zasadnicza to ta, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 października 2013 r., K 30/11, stwierdzający, iż przepis art. 81 § 1 k.p.k., w zakresie, w jakim nie przewiduje sądowej kontroli zarządzenia o odmowie wy-

znaczenia obrońcy z urzędu dla oskarżonego, który złożył wniosek w trybie art. 78 § 1 k.p.k., jest niezgodny z art. 42 ust. 2 w zw. z art. 45 ust. 1 i z art. 78 Konstytucji RP, nie oznacza, że przestał obowiązywać przepis art. 528 § 1 pkt 2 k.p.k., zgodnie z którym środek odwoławczy nie przysługuje na odmowę wyznaczenia adwokata lub radcy prawnego w celu sporządzenia kasacji. W dalszej kolejności należy zauważyć, że wskazany w wyroku Trybunału Konstytucyjnego art. 78 Konstytucji RP mówi, iż „każda ze stron na prawo do zaskarżania orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji”. Chociaż trzeba uwzględnić, że niekiedy decyzja (orzeczenie) wydana na szczeblu sądu odwoławczego ma cechy decyzji pierwszoinstancyjnej (zob. pkt 4.3.2. uzasadnienia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 listopada 2013 r., SK 33/12, OTK-A z 2013 r., Nr 8, poz. 124; Dz. U. z 2013 r., poz. 1436), jednak wypada uznać, że nasuwają się wątpliwości, czy odnosi się to do podejmowanych na szczeblu sądu odwoławczego decyzji w przedmiocie przydzielenia oskarżonemu obrońcy z urzędu. W piśmiennictwie prawniczym wskazując, że w następstwie wspomnianego wyroku Trybunału Konstytucyjnego zarządzenie prezesa sądu o odmowie wyznaczenia obrońcy z urzędu dla oskarżonego, który wnioskował o to na podstawie art. 78 § 1 k.p.k., jest zaskarżalne zażaleniem na podstawie bezpośrednio stosowanego przepisu art. 78 w zw. z art. 8 Konstytucji RP zarazem stwierdzono, iż przepis ten „nie stanowi wystarczającej podstawy do przyjęcia zaskarżalności zarządzenia o odmowie wyznaczenia obrońcy z urzędu wydanego przez prezesa sądu odwoławczego. Na takie zarządzenie zażalenie nie przysługuje”. [S. Steinborn w: J. Grajewski (red.), Komentarz aktualizowany do art. 78 Kodeksu postępowania karnego, LEX/el]. Dostrzec wreszcie trzeba, że w rozpatrywanej sprawie sytuacja procesowa istotnie odbiega od sytuacji rozpatrywanej w powołanym wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Chodzi bowiem nie o odmowę ustanowienia skazanemu obrońcy z urzędu w ogóle, po dokonaniu oceny jego sytuacji materialnej (pozytywna w tym względzie decyzja była przecież podjęta), ale o odmowę ustanowienia kolejnego obrońcy, o której decydowały okoliczności nie związane z sytuacją materialną skazanego. W konsekwencji niezasadnie przyjęte zażalenie na zarządzenie o odmowie przyznania skazanemu kolejnego obrońcy z urzędu należało pozostawić bez rozpoznania.

Nie oznacza to, że wspomniane zarządzenie nie podlega jakiegokolwiek kontroli. Wobec treści art. 528 § 2 k.p.k., zakładającego odpowiednie stosowanie art. 447 § 3 k.p.k., grę wchodzi dokonanie pośredniej kontroli tej decyzji procesowej, która zablokowała skazanemu możliwość wystąpienia z kasacją (zob. postanowienia Sądu Najwyższego m.in.: z dnia 9 stycznia 2013 r., III KZ 91/12, LEX nr 1235891; z dnia 23 maja 2013 r., III KZ 22/13, LEX nr 1317951; z dnia 27 września 2013 r. LEX nr 1375178). Przeprowadzenie takiej kontroli umożliwiło wniesienie przez skazanego zażalenia na zarządzenie o odmowie przyjęcia sporządzonej przez niego kasacji.

Zażalenie to nie mogło zostać uwzględnione, bowiem zaskarżone zarządzenie jest zgodne z prawem. Art. 526 § 2 k.p.k. stanowi, że jeżeli kasacja nie pochodzi od prokuratora albo któregoś z podmiotów wymienionych w art. 521 k.p.k., powinna być sporządzona i podpisana przez obrońcę lub pełnomocnika będącego adwokatem albo radcą prawnym. Po wyczerpaniu stosownej procedury, w sprawie Leszka P. nie została wniesiona kasacja spełniająca ten warunek, natomiast w Sądzie odwoławczym należało podjąć decyzję co do kasacji sporządzonej przez skazanego. Wobec tego, że nie odpowiada ona wymogom formalnym, zaś istniejące braki nie zostały w terminie uzupełnione (okoliczność, o której mowa w art. 120 § 2 k.p.k.), zgodnie z art. 530 § 2 k.p.k. jedynie poprawną była decyzja o odmowie przyjęcia kasacji. Należy przy tym skazanemu wyjaśnić, że powołane przez niego postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2004 r., V KZ 3/04, dotyczyło zagadnienia w niniejszej sprawie niewystępującego. Mianowicie, odnosiło się do wyznaczenia adwokata do sporządzenia zażalenia na odmowę przyjęcia kasacji osobiście sporządzonej przez skazanego, w sytuacji, gdy wyznaczony z urzędu obrońca nie stwierdził podstaw do wniesienia kasacji. Wymienione orzeczenie przestało być aktualne,

bowiem po nadaniu przez ustawę z dnia 12 stycznia 2007 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 20, poz. 116) nowego brzmienia art. 530 § 3 k.p.k., obecnie wspomniane zażalenie nie jest objęte przymusem adwokacko-radcowskim.

Jeżeli zaś chodzi o zarządzenie o odmowie wyznaczenia skazanemu kolejnego obrońcy z urzędu, należy stwierdzić, że w jego uzasadnieniu w sposób wyczerpujący zostały podane powody podjętej decyzji, w szczególności słusznie przyjęto, że na adwokacie wyznaczonym z urzędu dla potrzeb sporządzenia kasacji, nie ciąży bezwzględny obowiązek sporządzenia i podpisania takiej skargi, zaś negatywne stanowisko adwokata co do wniesienia kasacji nie daje podstaw do „przymuszania” adwokata do odmiennego postępowania, jak i do wyznaczenia innego adwokata z urzędu, aby zgodnie z oczekiwaniem skazanego sporządził kasację. Podkreślono również, że ta zasada nie pozostaje bez wyjątku, bowiem ustanowienie kolejnego adwokata z urzędu w celu sporządzenia kasacji jest możliwe, ale wtedy, gdy stwierdzone zostanie, czy to w postępowaniu wewnątrzkorporacyjnym, czy też przez sąd z urzędu, zaniedbanie uprzednio wyznaczonego adwokata. Przewodnicząca Wydziału słusznie uznała, że taki przypadek nie zachodzi w sprawie Leszka P., bowiem z pisma złożonego przez wyznaczonego z urzędu obrońcę wynika, że w kontekście przepisu art. 523 k.p.k. przeanalizował on dokładnie sprawę pod kątem możliwości wywiedzenia kasacji.

Skazany argumentów tych nie podważył, natomiast w sporządzonym piśmie zawarł treści, które każą przyjąć, że niezbyt dobrze rozumie istotę kasacji jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia kończącego postępowanie wyroku sądu odwoławczego. W szczególności najwyraźniej uznaje, iż środek ten służy także kontroli wyroku wydanego przez sąd pierwszej instancji, skoro wywodząc, że odmawiając sporządzenia kasacji, obrońca pominął zaistniałe w toku postępowania uchybienia procesowe, wymienił głównie te, które miały zaistnieć w postępowaniu przed Sądem Rejonowym. Wcześniej przedstawił je w apelacji (k. 711-712 akt sprawy) i były one przedmiotem rozważań Sądu Okręgowego w P., który mając na uwadze postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w P. o umorzeniu śledztwa w sprawie o sygn. akt (...), wypowiedział się też w kwestii zaistnienia bezwzględnej przyczyny uchylenia wyroku określonej w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. Skazany zdaje się przywiązywać szczególne znaczenie do faktu, że Sąd Okręgowy przyjął, iż w toku wspomnianego śledztwa zarzucono mu działanie w ramach czynu ciągłego w okresie od 27 do 31 sierpnia 2007 r., gdy w rzeczywistości chodziło o okres od 27 sierpnia do 31 października 2007 r., jeżeli jednak, jego zdaniem, miałoby to przesądzać o tym, że uchybienie wymienione w art. 439 § 1 k.p.k. jednak zaistniało, w trybie art. 9 § 2 k.p.k. może je zasygnalizować Sądowi Apelacyjnemu w P., który będzie wtedy zobligowany do zajęcia stanowiska, czy zachodzi przesłanka do wznowienia postępowania z urzędu (art. 542 § 3 k.p.k.). Wobec tego, że we wniosku o wyznaczenie kolejnego obrońcy skazany podnosił, iż nienawiązanie przez adwokata osobistego z nim kontaktu świadczy o nienależytym wypełnieniu obowiązków obrończych, brakiem uzasadnienia zarządzenia odmownego jest pominięcie tej kwestii. Nie mogło mieć to jednak wpływu na treść zarządzenia, bowiem myli się skazany, że warunkiem rzetelnego zbadania sprawy pod kątem istnienia podstaw do wniesienia kasacji był osobisty z nim kontakt adwokata. Tenże, jako podmiot fachowy, na podstawie analizy dostępnych dokumentów był w stanie wychwycić ewentualne uchybienia uzasadniające zaskarżenie wyroku Sądu odwoławczego, zaś wysłuchanie przez obrońcę skazanego nie było konieczne o tyle, że na tym etapie postępowania nie wchodziło już w grę uzgadnianie linii obrony, ale rozważenie, czy zachodzą wymienione w art. 523 § 1 k.p.k. przesłanki do wniesienia kasacji. W tym zaś względzie dostateczną wiedzą skazany nie dysponuje. Dodatkowo można zauważyć, że obrońca był zorientowany, jakie okoliczności Leszek P. traktuje jako uzasadniające wniesienie kasacji, skoro w złożonej opinii stwierdził, że sporządził ją m.in. „przy uwzględnieniu zarzutów podnoszonych przez skazanego”.

1.4.5. Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Okręgowy w Krakowie, I KZP 24/14

1. Czy przedmiotem przestępstwa z art. 286 § 1 kodeksu karnego, mogą być świadczenia wynikające z transakcji o charakterze przestępczym lub świadczenia niegodziwe, w rozumieniu art. 412 kc?
2. Czy ustalenie, że pochodząca z przestępstwa korzyść majątkowa jego sprawcy, ma jednocześnie charakter świadczenia świadomie spełnionego przez pokrzywdzonego w zamian za dokonanie czynu zabronionego przez ustawę lub w celu niegodziwym, aktualizuje obowiązek obligatoryjnego orzeczenia jej przepadku na podstawie art. 45 § 1 kk, czy też zgodnie ze zdaniem drugim tego przepisu, wskazującym, że "Przepadku nie orzeka się w całości lub w części, jeżeli korzyść lub jej równowartość podlega zwrotowi pokrzywdzonemu lub innemu podmiotowi" - oznacza to konieczność zastosowania tu przepisu art. 46 § 1 kk?"

1.4.6. Zagadnienie prawne przedstawione przez Sąd Apelacyjny w Poznaniu, I KZP 25/14

1. Jak należy rozumieć wyrażenie "w związku z przesłuchaniem" zawarte w dyspozycji art. 171 § 5 pkt 2 k.p.k.?
2. Czy regulacja art. 171 § 5 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 171 § 7 k.p.k. dopuszcza przeprowadzenie i wykorzystanie w procesie karnym dowodu z ekspertyzy wariograficznej dotyczącej osoby, której przedstawiono zarzuty (podejrzany) lub którą postawiono w stan oskarżenia (oskarżony)?
3. Czy art. 199a k.p.k. stanowi samodzielną podstawę przeprowadzenia dowodu z ekspertyzy wariograficznej dotyczącej podejrzanego a nawet oskarżonego?
4. Jeżeli nie jest możliwe poddanie podejrzanego badaniu wariografem w oparciu o regulację art. 199a k.p.k., to czy podstawę wykonania badania i sporządzenia opinii przez biegłego może stanowić art. 192a § 2 k.p.k.?
5. Czy wnioski zawarte w ekspertyzie biegłego mogą zostać wykorzystane wyłącznie na poparcie stanowiska obrony, czy też mogą stanowić pełnowartościowy dowód potwierdzający tezę oskarżenia?"

2. Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego dotyczące prawa karnego

2.1. Wyroki i postanowienia Trybunału Konstytucyjnego

(źródło: www.trybunal.gov.pl)

2.2. Wokanda Trybunału Konstytucyjnego

(źródło: www.trybunal.gov.pl)

2.2.1. Opłaty w sprawach karnych; koszty postępowania (SK 14/14)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 636 § 3 w zw. z art. 636 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks postępowania karnego i art. 632 pkt 1 w związku z art. 640 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks postępowania karnego z art. 45 ust. 1, art. 64 ust. 1 i 2 w związku z art. 2 Konstytucji RP.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.2. Prawo do sądu; pozbawienie skarżącego prawa do udziału w posiedzeniu sądu w przedmiocie wykonywania środka zapobiegawczego - umieszczenie w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym (SK 13/14)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 22 §1 w związku z art. 204 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks karny wykonawczy w zakresie w jakim przepis ten pozbawia skarżącego prawa udziału w posiedzeniu sądu w przedmiocie wykonywania środka zapobiegawczego z art. 94 §1 k.k., w postaci umieszczenia w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, tj. zasadą prawa do sądu, w tym składającym się na jej treść uprawnieniem do korzystania z rzetelnej procedury sądowej, zgodnej z wymogami sprawiedliwości i jawności poprzez zapewnienie skarżącemu wysłuchania i osobistego udziału w czynnościach sądowego postępowania wykonawczego.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.3. Nieważność orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego; odpowiedzialność Skarbu Państwa (SK 12/14)

Sprawa połączona.

2.2.4. Nieważność orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego; odpowiedzialność Skarbu Państwa (SK 7/14)

Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.5. Zasady opodatkowania gier hazardowych (SK 3/14)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 139 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 roku o grach hazardowych z art. 2 w związku z art. 20, art. 21, art. 22, art. 31, art. 64 ust. 1 i 3, art. 84 oraz z art. 217 Konstytucji RP.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.6. Uprawnienie pokrzywdzonego do wniesienia aktu oskarżenia (SK 1/14)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 55 ust. 1 zdanie 1 oraz art. 330 § 2 zdanie 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks postępowania karnego z art. 32 ust. 1 w związku z art. 45 ust. 1 w związku z art. 77 ust. 2 Konstytucji RP, w zakresie w jakim uprawnienie do wniesienia przez pokrzywdzonego aktu oskarżenia powstaje jedynie w przypadku powtórnego wydania przez prokuratora postanowienia o odmowie wszczęcia lub o umorzeniu postępowania.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.7. Odpowiedzialność za wykroczenie; znikoma społecznie szkodliwość czynu (K 13/14)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 roku – Kodeks wykroczeń, w zakresie, w jakim przepis ten pomija przesłankę znikomej społecznej szkodliwości czynu jako wyłączającej odpowiedzialność za wykroczenie – z art. 45 ust. 1 i z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.8. Ustawa o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (K 11/14)

Sprawa połączona z K 6/14 (sprawa rozpoznawana pod wspólną sygnaturą K 6/14).

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.9. Utrata członkostwa w Polskim Związku Łowieckim; postępowanie dyscyplinarne (K 10/14)

Prokurator Generalny wniósł o zbadanie zgodności art. 2 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o zmianie ustawy – Prawo łowieckie, jak również art. 3 tej ustawy w zakresie, w jakim dotyczy spraw utraty członkostwa w Polskim Związku Łowieckim na skutek łowieckiego postępowania dyscyplinarnego, z art. 42 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji RP.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.10. Ustawa o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (K 6/14)

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej wniósł o zbadanie zgodności

- 1) art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 22 listopada 2013 roku o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób – z art. 41 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP,
- 2) art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 22 listopada 2013 roku o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób - z art. 42 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji RP,
- 3) art. 11 i art. 14 ust. ustawy z dnia 22 listopada 2013 roku o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób – z art. 2 i art. 41 ust. 1 Konstytucji RP.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.11. Postępowanie karne; zasady udziału podejrzanego (oskarżonego) lub jego obrońcy w posiedzeniu sądu (K 5/14)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 464 § 1 i 2 w zw. z art. 96 § 1 i 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks postępowania karnego – w zakresie w jakim nie gwarantuje podejrzanemu/oskarżonemu lub jego obrońcy prawa do wzięcia udziału w posiedzeniu sądu rozpatrującego zażalenie na postanowienie dotyczące stosowania wobec niego innych niż zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie środków przymusu - z art. 42 ust. 2, z art. 45 ust. 1, z art. 2 i z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.12. Zakres immunitetu parlamentarnego (K 2/14)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora w części zawierającej wyrazy "a także inną działalność związaną nie-

odłącznie ze sprawowaniem mandatu" z art. 105 ust. 1 w zw. z art. 32 ust. 1, art. 45 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 i art. 47 oraz z art. 2 Konstytucji RP, a także z art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z dnia 4 listopada 1950 r.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.13. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 43/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Radomiu. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.14. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 42/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Grójcu. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.15. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 41/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Radomiu. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.16. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 40/14)

Pytanie Sądu Okręgowego w Warszawie. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.17. Kodeks karny; wyrok łączny; zasada sprawiedliwości i rzetelności proceduralnej (P 37/14)

Sąd Okręgowy w Krakowie wystąpił z pytaniem czy art. 89 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny jest zgodny z art. 2; art. 45 ust. 1, art. 175 i art. 178 Konstytucji RP .

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.18. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 36/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Nowym Dworze Mazowieckim. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.19. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 35/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Nowym Dworze Mazowieckim. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.20. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 34/14)

Sąd Rejonowy w Pruszkowie wystąpił z pytaniem prawnym czy art. 6 ust. 1 oraz art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 roku o grach hazardowych zostały uchwalone w sposób naruszający wymagania dotyczące procesu legislacyjnego wynikające z prawa unijnego, związane z zachowaniem obowiązku notyfikacji przepisów technicznych Komisji Europejskiej, a zatem czy są zgodne z art. 2 w związku z art. 7 i art. 9 Konstytucji RP.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.21. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 33/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Słupsku. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.22. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 31/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Nowym Dworze Mazowieckim. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.23. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 30/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Wejherowie. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.24. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 29/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.25. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 28/14)

Pytanie Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.26. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 22/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim. Sprawa połączona.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.27. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 21/14)

Sąd Rejonowy w Olsztynie wystąpił z pytaniem prawnym czy art. 6 ust. 1 oraz art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 roku o grach hazardowych, uchwalonej bez przedstawienia przez Państwo Polskie w Komisji Europejskiej w ramach procedury notyfikacyjnej wynikającej z art. 1 ust. 11 dyrektywy 98/34/WE parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 roku jest zgodny z:
- art. 2 Konstytucji RP tj. zasadą demokratycznego państwa prawnego zaufania obywatela do państwa i prawa oraz z zasadą racjonalności działań ustawodawcy, zasadą winy jako podstawy odpowiedzialności, zasadą poprawnej legislacji;
- z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP tj. zasadą proporcjonalności;
- z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP tj. zasadą równości oraz sprawiedliwości społecznej.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.28. Wyroki łączne; zasady orzekania (P 19/14)

Sąd Apelacyjny wystąpił z pytaniem prawnym czy art. 92a ustawy - Kodeks karny zakazujący obejmowania wyrokiem łącznym orzeczeń skazujących wydanych w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej jest zgodny z art. 32 Konstytucji RP oraz art. 20 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej.

」 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』
2.2.29. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 18/14)

Pytanie Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach. Sprawa połączona.

」 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』
2.2.30. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 17/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim. Sprawa połączona.

」 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』
2.2.31. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 16/14)

Pytanie Sądu Rejonowego w Przemyślu. Sprawa połączona.

」 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』
2.2.32. Gry hazardowe; zasady procesu legislacyjnego (P 10/14)

Sady Rejonowe: w Lęborsku i w Radomiu wystąpiły z pytaniem

- czy przepisy art. 6 ust. 1 oraz art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 roku o grach hazardowych zostały uchwalone w sposób naruszający wymagania dotyczące procesu legislacyjnego wynikające z prawa unijnego, związane z zachowaniem obowiązku notyfikacji przepisów technicznych Komisji Europejskiej, a zatem czy są zgodne z art. 2 w związku z art. 7 i art. 9 Konstytucji RP;
- czy przepis art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 roku o grach hazardowych jest sprzeczny z art. 2 w związku z 2 w związku z art. 7 i art. 9 Konstytucji RP z uwagi na naruszenie wynikającego z dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 listopada 2006 roku obowiązku notyfikacji przepisów technicznych przez Komisję Europejską.

」 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』
2.2.33. Gry hazardowe (P 7/14)

Sąd Rejonowy w Olsztynie wystąpił z pytaniem czy przepisy art. 6 ust. 1 oraz art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 roku o grach hazardowych, uchwalone bez przedstawienia przez Państwo Polskie w Komisji Europejskiej w ramach procedury notyfikacyjnej wynikającej z art. 1 ust. 11 dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 roku, są zgodne z art. 90 ust 1 Konstytucji RP.

」 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』
2.2.34. Gry hazardowe (P 6/14)

Pytanie Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku. Sprawa połączona.

」 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』 』
2.2.35. Gry hazardowe (P 5/14)

Pytanie Naczelnego Sądu Administracyjnego. Sprawa połączona.

2.2.36. Opłata za czynności adwokackie; stawka minimalna w sprawach z wyboru i z urzędu (U 7/14)

Naczelna Rada Adwokacka wystąpiła z wnioskiem o zbadania zgodności:

- 1) § 11 ust. 1 pkt 25 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z art. 16 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku – Prawo o adwokaturze;
- 2) § 11 ust. 1 pkt 25 w zw. z § 19 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z art. 16 ust. 2 oraz art. 29 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku – Prawo o adwokaturze;
- 3) § 13 ust. 6 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z art. 16 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku – Prawo o adwokaturze;
- 4) § 13 ust. 6 w zw. z § 19 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z art. 16 ust. 2 oraz art. 29 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku – Prawo o adwokaturze;
- 5) § 14 ust. 6 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z art. 16 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku – Prawo o adwokaturze;
- 6) § 14 ust. 6 w zw. z § 19 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z art. 16 ust. 2 oraz art. 29 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku – Prawo o adwokaturze..

2.2.37. Warunki korzystania przez tymczasowo aresztowanych i skazanych mężczyzn z ciepłej kąpieli (U 6/14)

Rzecznik Praw Obywatelskich wystąpił z wnioskiem o zbadania zgodności:

- I. § 32 ust. 4 zdanie pierwsze rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003 roku w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania tymczasowego aresztowania,
- II. § 30 ust. 3 zdanie pierwsze rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003 roku w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności - z art. 4 § 1, art. 102~pkt 1 i art. 249 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks karny wykonawczy, art. 40 w związku z art. 41 ust. 4 i art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji RP.

2.2.38. Zasady ustalania wysokości stawki minimalnej za czynności adwokackie (U 1/14)

Rzecznik Praw Obywatelskich wystąpił z wnioskiem o zbadania zgodności:

- 1) § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w zakresie, w jakim uzależnia wysokość stawki minimalnej za czynności adwokackie od wartości przedmiotu sprawy oraz wartości egzekwowanego roszczenia, a także § 6 tego rozporządzenia z art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku – Prawo o adwokaturze oraz z art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji RP,
- 2) § 4 ust. 1 rozporządzenia z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu w zakresie, w jakim uzależnia wysokość stawki minimalnej za czynności radców prawnych od wartości przedmiotu sprawy oraz od wartości egzekwowanego roszczenia, a także § 6 tego rozpo-

ządzenia z art. 223 ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych oraz z art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji RP.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.39. Zwrot kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu; wysokość stawki za sporządzenie opinii (SK 25/14)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k. w związku z art. 29 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku - Prawo o adwokaturze i § 14 ust. 4 pkt 2 oraz § 19 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielanej z urzędu z: a) art. 64. ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 w związku z art. 92 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji RP; b) art. 45 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 w związku z art. 92 ust. 1 w związku z art. 2 Konstytucji RP.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.40. Złożenie wniosku o wszczęcie postępowania lustracyjnego - osoby uprawnione (SK 20/14)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 20 ust. 5 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów z art. 32 w związku z art. 30 Konstytucji RP w zakresie w jakim pozbawia osoby w nim enumeratywnie niewskazane do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania lustracyjnego.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.41. Nowelizacja Kodeksu karnego wykonawczego; surowsza kara zastępcza niż w orzeczeniach zapadłych pod rządami poprzedniej ustawy (SK 17/14)

Sprawa połączona ze sprawami SK 62/13 i SK 63/13.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.42. Opłaty w sprawach karnych; koszty postępowania (SK 14/14)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 636 § 3 w zw. z art. 636 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks postępowania karnego i art. 632 pkt 1 w związku z art. 640 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks postępowania karnego z art. 45 ust. 1, art. 64 ust. 1 i 2 w związku z art. 2 Konstytucji RP.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.43. Prawo do sądu; pozbawienie skarżącego prawa do udziału w posiedzeniu sądu w przedmiocie wykonywania środka zabezpieczającego - umieszczenie w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym (SK 13/14)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 22 § 1 w związku z art. 204 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks karny wykonawczy w zakresie w jakim przepis ten pozbawia skarżącego prawa udziału w posiedzeniu sądu w przedmiocie wykonywania środka zabezpieczającego z art. 94 §1 k.k., w postaci umieszczenia w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, tj. zasadą prawa do sądu, w tym składającym się na jej treść uprawnieniem do korzystania z rzetelnej procedury sądowej, zgodnej z wymogami sprawiedliwości i jawności poprzez zapewnienie skarżącemu wysłuchania i osobistego udziału w czynnościach sądowego postępowania wykonawczego.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.44. Nieważność orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego; odpowiedzialność Skarbu Państwa (SK 12/14)

Sprawa połączona ze sprawą SK 7/14.

2.2.45. Nieważność orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego; odpowiedzialność Skarbu Państwa (SK 7/14)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności

I. art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego w zakresie, jakim ogranicza odpowiedzialność Skarbu Państwa tylko do skutków wynikłych z wykonania, a nie wydania orzeczenia albo decyzji z art. 77 ust. 1 i 2 Konstytucji RP w związku z art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji RP, w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP oraz w związku z art. 2 Konstytucji RP;

II. 1. przepisu art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 19 września 2007 roku o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego wraz z późniejszymi zmianami z przepisem art. 2, przepisem art. 32 ust. 1 w związku z przepisami art. 64 ust. 2 i art. 77 ust. 1 Konstytucji RP w zakresie, w jakim nie przyznaje osobom represjonowanym prawa do odszkodowania za poniesioną szkodę i zadośćuczynienia za doznaną krzywdę za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, w przypadku wydania w toku postępowania zakończonego nieważnym postanowieniem w rozumieniu art. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 roku postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania i poszukiwania listem gończy, lecz nieujęcia osoby represjonowanej w następstwie jej skutecznego ukrywania się przed organami ścigania i przebywania w tzw. „podziemiu”; 2. przepisu art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 19 września 2007 roku o zmianie ustawy o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego wraz z późniejszymi zmianami z przepisem art. 31 ust. 3 w związku z przepisem art. 77 ust. 2 Konstytucji RP w zakresie, w jakim uniemożliwia osobom represjonowanym za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego skutecznego dochodzenia na drodze sądowej roszczenia o odszkodowanie za poniesioną szkodę i o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę wyrządzonych wydaniem w toku postępowania zakończonego nieważnym postanowieniem w rozumieniu art. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 roku postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania i poszukiwania listem gończy, lecz nieujęcia osoby represjonowanej w następstwie jej skutecznego ukrywania się przed organami ścigania i przebywania w tzw. „podziemiu”.

2.2.46. Uprawnienie pokrzywdzonego do wniesienia aktu oskarżenia (SK 1/14)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 55 ust. 1 zdanie 1 oraz art. 330 § 2 zdanie 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks postępowania karnego z art. 32 ust. 1 w związku z art. 45 ust. 1 w związku z art. 77 ust. 2 Konstytucji RP, w zakresie w jakim uprawnienie do wniesienia przez pokrzywdzonego aktu oskarżenia powstaje jedynie w przypadku powtórnego wydania przez prokuratora postanowienia o odmowie wszczęcia lub o umorzeniu postępowania.

2.2.47 Tymczasowe aresztowanie; wyłączenie możliwości telefonicznego porozumiewania się tymczasowo aresztowanego z obrońcą (K 54/13)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 217c ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny wykonawczy w zakresie, w jakim wyłącza możliwość telefonicznego porozumiewania się tymczasowo aresztowanego z obrońcą jest niezgodny z art. 42 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP;

2.2.48. Wykroczenia; ograniczenie praw i wolności obywateli w zakresie możliwości uzyskania informacji o popełnionym wykroczeniu (K 51/13)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności:

1) art. 38 ustawy z 21 sierpnia 2001 roku - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia z art. 2 Konstytucji RP w zakresie w jakim narusza on konstytucyjną zasadę ochrony zaufania obywateli do Państwa;

2) art. 38 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia z art. 42 ust. 2 oraz 3 Konstytucji RP w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP w zakresie w jakim uniemożliwia on obywatelowi skuteczną obronę oraz stawia go przed wyborem zrzeczenia się konstytucyjnego prawa domniemania niewinności albo narażenia na postępowanie sądowe, a także w zakresie w jakim znajdujące się w nim rozwiązania są nieproporcjonalne do celów osiągniętych przez Państwo;

3) art. 38 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP w zakresie w jakim różnicuje on prawo obywateli do równego traktowania przez władze publiczne w zależności od rodzaju służby państwowej dokonującej kontroli;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.49. Dochodzenie roszczeń odszkodowawczych; przedawnienie roszczenia o odszkodowanie za niesłuszne skazanie, zastosowanie środka zabezpieczającego, niesłuszne tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie (K 32/13)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 555 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego z:

- art. 77 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP;

- art. 64 ust. 2 w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.50. Określenie wymiaru kary za wykroczenia drogowe (K 30/13)

Prokurator Generalny wniósł o zbadanie zgodności Załączników Nr 1 oraz Nr 2 do ustawy z dnia 6 września 2001 r o transporcie drogowym z art. 10 w związku z art. 173 i w związku z art. 175 ust. 1 oraz w związku z art. 45 ust 1 Konstytucji RP;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.51. Wolność słowa; ograniczenia wolności słowa (K 28/13)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 16 ust. 3 pkt 1, art. 16 ust. 3 pkt 2 w części zawierającej słowa "i miejsca urodzenia", art. 16 ust. 3 pkt 3, art. 16 ust. 3 pkt 4, oraz art. 16 ust. 3 pkt 6 oraz art. 16 ust. 6 ustawy z dnia 1 lipca 2005 roku o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepieniu komórek, tkanek i narządów z art. 47 oraz z art. 51 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.52. Prawo zatrzymanego do odmowy złożenia oświadczeń; obowiązek poinformowania zatrzymanego o takim prawie (K 19/13)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 244 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego - w zakresie, w jakim nie przewiduje prawa zatrzymanego do odmowy złożenia oświadczeń i obowiązku poinformowania zatrzymanego o takim prawie - z art. 42 ust. 2 i art. 42 ust. 3 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP;

stawienia fikcyjnej faktury wskazującej kwotę podatku, jest zgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 i art. 42 ust. 1 Konstytucji RP;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.58. Przeniesienie sędziego na nowe miejsce służbowe (P 35/13)

Sąd Najwyższy wystąpił z pytaniem: czy art. 75 § 3 w związku z art. 75 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku - Prawo o ustroju sądów powszechnych jest zgodny z art. 180 ust. 2 i 5 w związku z art. 180 ust. 1, art. 178 ust. 1, art. 179 i art. 186 ust. 1 oraz w związku z art. 173 i art. 10 ust. 1 Konstytucji RP;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.59. Skrócenie *vacatio legis* (P 29/13)

Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach wystąpił z pytaniem: czy art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 maja 2012 roku o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w związku z nakazem zachowania odpowiedniej *vacatio legis*, jest zgodny z art. 2 w związku z art. 88 ust. 1 i 2 Konstytucji RP;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.60. Dopuszczenie zawieszenia postępowania karnego w celu oczekiwania na prejudycjalność orzeczenia innego sądu (P 20/13)

Sąd Okręgowy w Warszawie wystąpił z pytaniem: czy art. 22 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego jest zgodny z art. 2, art. 45 ust. 1 i art. 77 ust. 2 Konstytucji RP w zakresie w jakim nie dopuszcza zawieszenia postępowania karnego w celu oczekiwania na prejudycjalność orzeczenia innego sądu;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.61. Zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich; system izolacji nieletnich (U 7/13)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności § 25 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2001 roku w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich oraz § 34 rozporządzenia w zakresie w jakim odsyła do odpowiedniego stosowania § 25 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia z art. 95 § 3 ustawy z dnia 26. października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich z art. 41 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP i art. 92 ust. 1 zdanie 1 Konstytucji RP;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.62. Wysokość grzywien za wykroczenia (U 4/13)

Prokurator Generalny wniósł o zbadanie:

1) przepisów Załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 listopada 2003 roku w sprawie wysokości grzywien nakładanych w drodze mandatów karnych za wybrane rodzaje wykroczeń:

a) Tabeli A-z art. 33 w związku z art. 34, art. 51 § 1 i § 2, art. 64 § 1, art. 65 § 1 i § 2, art. 67 § 1, art. 77, art. 78, art. 81, art. 82 § 1 - 5, art. 117, art. 140, art. 141 oraz art. 145 ustawy z dnia 20 maja 1971 roku - Kodeks wykroczeń, w związku z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w związku z art. 178, art. 179 pkt 2, art. 181, art. 183, art. 184 ust. 3, art. 187 oraz art. 188 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku - Prawo geologiczne i górnicze, w związku z art. 431 ust. 1 oraz art. 45 pkt 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w związku z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, jak również w związku z art. 96 § 1, a także z art. 95 § 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 roku - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, a przez to również z art. 92 ust. 1 oraz z art. 42 ust. 1 Konstytucji RP;

2.2.65. Zasady wyłączenia sędziego (SK 66/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 40 § 1 pkt 7 ustawy z 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego w zakresie w jakim ogranicza wyłączenie sędziego z mocy samej ustawy tylko do tych spraw, w których brał udział w wydaniu orzeczenia, które zostało uchylone, umożliwiając kilkakrotne orzekanie przez tego samego sędziego w danej sprawie w II instancji narusza art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, a w szczególności wynikające z prawa do sądu, prawo do rozpatrzenia sprawy przez bezstronny sąd;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.66. Kodeks postępowania karnego; wyłączenie dopuszczalności zaskarżenia zażaleniem postanowienia wydanego na podstawie art. 56 § 2 k.p.k. (SK 65/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 56 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego w zakresie, w jakim wyłącza dopuszczalność zaskarżenia zażaleniem postanowienia wydanego na podstawie art. 56 § 2 k.p.k. i odnoszącego się do oskarżyciela posiłkowego, o którym mowa w art. 54 k.p.k., z art. 78 w związku z art. 176 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 31 ust. 3 i art. 2 Konstytucji RP;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.67. Obowiązek właściciela lub posiadacza pojazdu wskazania, na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania; wykroczenie drogowe (SK 64/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 96 § 3 ustawy z dnia 20 maja 1971 roku - Kodeks wykroczeń w związku z art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku - Prawo o ruchu drogowy w zakresie w jakim kryminalizowane (penalizowane) jest niewskazanie przez właściciela lub posiadacza pojazdu na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, także w sytuacji, gdy takie wskazanie narażałoby tę osobę na odpowiedzialność karną za inne wykroczenie drogowe, ponieważ to właściciel lub posiadacz pojazdu był kierującym pojazdem albo takie wskazanie narażałoby osobę najbliższą dla właściciela lub posiadacza pojazdu na odpowiedzialność za inne wykroczenie drogowe, ponieważ to osoba najbliższa dla właściciela lub posiadacza pojazdu byłaby kierującym pojazdem, z art. 42 ust. 2 i 3 Konstytucji RP oraz z art. 18 Konstytucji RP, w związku z art. 47 Konstytucji RP, w związku z art. 71 ust. 1 Konstytucji RP, w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, w związku z art. 2 Konstytucji RP oraz w związku z art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji RP;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.68. Nowelizacja Kodeksu karnego wykonawczego; surowsza kara zastępcza niż w orzeczeniach zapadłych pod rządami poprzedniej ustawy (SK 62/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 16 września 2011 roku o zmianie ustawy - Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw z art. 2 Konstytucji RP, art. 42 ust. 1 Konstytucji RP, art. 15 ust 1 zdanie drugie Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, otwartego do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 roku i art. 7 ust 1 zdanie drugie Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 roku;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.69. Przeciwdziałanie narkomanii; przepadek przedmiotu przestępstwa oraz przedmiotów i narzędzi, które służyły lub były przeznaczone do jego popełnienia, nawet jeżeli nie były one własnością sprawcy, niezależnie od winy osoby będącej właścicielem przedmiotu objętego przepadkiem (SK 59/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art.70 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, w zakresie w jakim dopuszcza możliwość orzeczenia przepadku przedmiotu przestępstwa oraz przedmiotów i narzędzi, które służyły lub były przeznaczone do jego popełnienia, nawet

jeżeli nie były one własnością sprawcy, niezależnie od winy osoby będącej właścicielem przedmiotu objętego przypadkiem z:

- art. 2 w związku z art. 42 ust. 1 Konstytucji RP,
- art. 31 ust. 3 w związku z art. 21 i art. 64 ust. 1 i 3 Konstytucji RP,
- art. 32 w związku z art. 64 ust. 2 Konstytucji RP;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.70. Postępowanie karne; zasady przyznawania statusu pokrzywdzonego; składanie fałszywych zeznań (SK 58/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 49 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego w związku z art. 233 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny, w zakresie, w jakim pozwala na nieprzyznanie statusu pokrzywdzonego, a co za tym idzie statusu strony postępowania karnego w sprawie składania fałszywych zeznań osobie, która była stroną innego postępowania, w którym te zeznania zostały złożone i służyły za dowód z art. 45 ust. 1 w związku z art. 77 ust. 2 w związku z art. 2 Konstytucji RP;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.71. Przeciwdziałanie narkomanii; prawo do decydowania o ochronie własnego życia i zdrowia (SK 55/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 62 oraz art. 63 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii w zakresie w jakim dotyczy konopi art. 31 ust. 3 w związku z art. 47, art. 53, art. 68 oraz z art. 40 Konstytucji RP;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.72. Wolność sumienia i wyznania (SK 54/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 196 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny z:

1. art. 53 ust. 1 Konstytucji RP w związku z art. 54 ust. 1 Konstytucji RP w zakresie, w jakim ingeruje w wolność sumienia osób niewyznających religii poprzez uniemożliwienie im swobodnego wyrażania ich poglądów odnośnie przedmiotów czci religijnej,
2. art. 54 ust. 1 Konstytucji RP w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP w związku z art. 2 Konstytucji RP w zakresie, w jakim ogranicza wolność wyrażania poglądów w sposób nieproporcjonalny, znacznie wykraczający poza zakres konieczny w demokratycznym państwie prawnym, naruszając istotę tej wolności,
3. art. 25 ust. 2 Konstytucji RP w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP w zakresie, w jakim chroni osoby wierzące przed obrazą ich uczuć religijnych, a nie chroni osób, które nie wyznają religii a ich przekonania światopoglądowe oraz filozoficzne są naruszane przez inne osoby,
4. art. 42 ust. 1 Konstytucji RP w związku z art. 2 Konstytucji RP w zakresie, w jakim nie spełnia wymogów określoności i pewności przepisów prawa karnego;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.73. Występek o charakterze chuligańskim (SK 47/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 115 § 21 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks karny z art. 31 ust. 3 w związku z art. 41 ust. 1 oraz art. 2 i art. 42 ust. 1 Konstytucji RP:

2.2.76. Postępowanie z protokołami przesłuchań i innymi dokumentami lub przedmiotami, na które rozciąga się obowiązek zachowania w tajemnicy informacji niejawnych albo zachowania tajemnicy związanej z wykonywaniem zawodu lub funkcji (SK 21/13)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 156 § 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego oraz § 6 ust. 1, ust. 3 i ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 lutego 2012 roku w sprawie sposobu postępowania z protokołami przesłuchań i innymi dokumentami lub przedmiotami, na które rozciąga się obowiązek zachowania w tajemnicy informacji niejawnych albo zachowania tajemnicy związanej z wykonywaniem zawodu lub funkcji z art. 2, art. 45 ust. 1, art. 42 ust. 2 oraz art. 32 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP;

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.77. Zaskarżenie orzeczenia w przedmiocie kosztów procesu zasądzonych po raz pierwszy przez sąd odwoławczy (K 34/12)

Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o zbadanie zgodności art. 426 § ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego w brzmieniu nadanym przez art. 1 ustawy z dnia 20 stycznia 2011 roku o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego - w zakresie w jakim nie daje podstaw do zaskarżenia orzeczenia w przedmiocie kosztów procesu zasądzonych po raz pierwszy przez sąd odwoławczy - z art. 78 w związku z art. 176 ust. 1 w związku z art. 45 ust. 1 oraz w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.78. Brak regulacji trybu składania wniosków o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności sędziów za złożenie niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego; brak ustawowo określonych przesłanek wyrażenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności (P 31/12)

Sąd Okręgowy w Gliwicach wystąpił z pytaniem: czy art. 80 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku - Prawo o ustroju sądów powszechnych w zakresie niezawierającym regulacji trybu składania wniosków o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności sędziów za złożenie niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego i ustawowo określonych przesłanek wyrażenia zgody na pociągnięcie do tejże odpowiedzialności, oraz art. 19 i art. 21 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów w zakresie, w jakim do postępowania w przedmiocie odpowiedzialności karnej nie nakazują stosowania odpowiednio przepisu art. 80 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku - Prawo o ustroju sądów powszechnych w postępowaniu lustracyjnym - są zgodne z art. 2, art. 7 i art. 181 Konstytucji RP.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.79. Postępowanie karne; pozbawienie strony realnego prawa do obrony i skutecznego środka odwoławczego (SK 54/12)

W skardze konstytucyjnej wniesiono o zbadanie zgodności art. 446 § 1 i 2 w związku z art. 96 § 1 i 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku - Kodeks postępowania karnego z art. 2, art. 32 ust. 1 w związku z art. 42 ust. 2 zd. 1., art. 45 ust. 1, art. 47, art. 52 ust. 2 i art. 64 ust. 2 Konstytucji RP.

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

2.2.80. Dopuszczalność prowadzenia postępowania o przestępstwo wypełniające także znamiona wykroczenia, po tym, gdy postępowanie o wykroczenie zostało prawomocnie zakończone (P 25/11; połączona z P 34/11)

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi wystąpił z pytaniem: czy art. 17 § 1 pkt 7 ustawy z dnia z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego w zakresie w jakim pomija to, że nie wszczyna się postępowania karnego, a wszczęte umarza, gdy postępowanie o wykroczenie co do tego samego czynu tej samej osoby, zostało wcześniej prawomocnie zakończone, jest zgodny z art. 2 Konstytucji RP, art. 4 ust. 1

Protokołu nr 7 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, art. 14 ust. 7 Międzynarodowego paktu Praw Obywatelskich i Politycznych?

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

3. Zmiany w prawie

(opr. dr Anna Błachnio-Parzych, członek Biura Studiów i Analiz SN)

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

5. Informacja międzynarodowa

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

5.1. Rada Europy

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

5.1.1. Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka

┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌ ┌

6. Przegląd książek i czasopism

(opr. dr Anna Błachnio-Parzych, członek Biura Studiów i Analiz SN)

6.1. Przegląd książek

- D. Habrat, Ustawa o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary, Warszawa 2014,
- D. Mucha, Przesłpstwo paserstwa w kodeksie karnym z 1997 roku, Warszawa 2014,
- K. Postulski, Kodeks karny wykonawczy. Komentarz, Warszawa 2014,
- T. Jedynak, K. Stasiak, Ustawa o kuratorach sądowych. Komentarz, Warszawa 2014
- J. Kosonoga, System środków dyscyplinujących uczestników postępowania karnego, Warszawa 2014,
- Nauka o karze. Sądowy wymiar kary. System prawa karnego. Tom 5, pod red. T. Kaczmarka, Warszawa 2014,
- Polski proces karny i materialne prawo karne w świetle nowelizacji z 2013 roku. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Januszowi Tylmanowi z okazji Jego 90 urodzin, pod red. T. Grzegorzcyka, Warszawa 2014,

6.2. Przegląd czasopism

Europejski Przegląd Sądowy 2014 z. 8

- S. Biernat, Skutki orzeczeń ETPCz dla postępowania karnego;

Paragraf na Drodze 2014 nr 8

- S. Joachimiak, Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2012 r., sygn. II KK 300/12, w sprawie uznania przestępstw z art. 178a k.k. i art. 244 k.k. za przestępstwa podobne
- K. A. Politowicz, Glosa do wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 8 maja 2014 r., sygn. II SA/Op 41/14, w sprawie pojęcia utraty dokumentu prawa jazdy i niedopuszczalności posiadania przez daną osobę kilku praw jazdy, wydanych w różnych krajach
- L. K. Paprzycki, Ruch lewostronny na polskich drogach
- P. Krzemień, Wpływ warunków pogodowych na natężenie oświetlenia naturalnego w

kontekście planowania eksperymentu widoczności

- K.J. Pawelec, Dokumentowanie czynności procesowo niepowtarzalnych w sprawach o wypadki drogowe;

Prokuratura i Prawo 2014 nr 9

- W. Radecki, Dezintegracja polskiego prawa penalnego
- B. Mik, Kilka refleksji na temat artykułu B. Wagner o sędziowskim stanie spoczynku i nie tylko
- E. Hryniewicz, Czy zgoda dysponenta dobra może wyłączyć bezprawność czynu?
- S. Kowalski, Karnoprawna ochrona wykazu podpisów wyborców w wyborach samorządowych
- C. Golik, Wydanie postanowienia o przedstawieniu zarzutów
- J. Duży, Decyzja akcesoryjna w zwalczaniu nadużyć mechanizmów podatku VAT
- B. Hławacz, Propozycja Komisji Europejskiej dotycząca rozporządzenia Rady w sprawie utworzenia Prokuratury Europejskiej (część III)
- D. Taberski, Technologie informatyczne w Prokuraturze Republiki Finlandii
- A. Bułat, Klubowy zakaz stadionowy sankcja administracyjna czy środek penalny?
- K. J. Pawelec, Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2013 r., sygn. II KK 206/12 (dot. odpowiedzialności za skutek)
- W. Jasiński, Glosa do wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 29 maja 2013 r., sygn. II AKa 85/13 (dot. rekompensaty);